

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΤΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ (Δ2)
ΤΜΗΜΑ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ (Δ)**

**Αθήνα 30/12 /2016
Αρ. Πρ. ΥΠΑ/Δ2/Δ/30005/12541**

**Ταχ. Δ/ση: Τ.Θ. 70360
166 10 Γλυφάδα
Πληροφορίες: Α. Τσότρα
Αρ. τηλ.: 210 - 9973083
Αρ. φαξ: 210 - 9973060**

**Θέμα: Κανονισμός Εκπαιδευτικών Κέντρων και αδειοδότησης χειριστών
Συστημάτων Μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών - ΣμηΕΑ (Unmanned Aircraft
Systems-UAS)**

**Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 714/1970 «περί ιδρύσεως Διευθύνσεως Εναερίων Μεταφορών παρά τω Υπουργείω Συγκοινωνιών και Οργανώσεως της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας» (ΦΕΚ Α/238), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Τις διατάξεις του Π.Δ. 56/1989 «Οργανισμός της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας»(ΦΕΚ Α/28), όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα και ισχύει.
3. Το Ν.3913/2011 περί «Αναδιοργάνωσης της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας» (ΦΕΚ/Α/18/17-02-11), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Το Π.Δ. 123/2016, με το οποίο το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μετονομάστηκε σε Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. (ΦΕΚ Α/208/04-11-2016).
5. Το Ν. 4427/2016 περί «Σύστασης Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας, αναδιάρθρωση της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ/Α/188/08-10-2016).
6. Τις διατάξεις του Ν. 1815/88 «Κύρωση του Κώδικα Αεροπορικού Δικαίου» (ΦΕΚ Α/250/11-11-1988).
7. Τις διατάξεις του Ν.Δ. 1127/72 «Περί Ιδιωτικής Αεροπορίας».
8. Την Σύμβαση του Σικάγο «περί Διεθνούς Πολιτικής Αεροπορίας» που κυρώθηκε με τον Ν. 211/1947 και τα παραρτήματα 2, 7 και 11 της Σύμβασης αυτής όπως έχουν κυρωθεί και δημοσιευθεί αντίστοιχα στα ΦΕΚ Β΄ 95/2008 και ΦΕΚ Β΄ 87/2008.
9. Την κοινή απόφαση Δ11/Γ/5142/2294/9-2-2007 των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων περί «αναπροσαρμογής παραβόλων» όπως ισχύει εκάστοτε.
10. Τον Ε.Κ. 216/2008 για την θέσπιση κοινών κανόνων στον τομέα της Πολιτικής Αεροπορίας και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Ασφαλείας της

Αεροπορίας (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 79/1/19.03.2008), όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.

11.Την με αρ. Δ/ΥΠΑ/21860/1422/21-09-2016 απόφαση του Διοικητή ΥΠΑ «Κανονισμός – γενικό πλαίσιο πτήσεων Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών - ΣμηΕΑ (Unmanned Aircraft Systems – UAS)» (ΦΕΚ Β/3152/30-09-2016).

12.Το άρθρο 13 του Ν. 3082/2002 (ΦΕΚ Α/316/16-12-2002) που τροποποιεί το άρθρο 24 του Ν.Δ. 714/70 και δίνει την αρμοδιότητα της έγκρισης Κανονισμών στον Διοικητή της ΥΠΑ.

13.Την ανάγκη έκδοσης Κανονισμού που θα ρυθμίζει το πλαίσιο αδειοδότησης χειριστών ΣμηΕΑ και λειτουργίας των Εκπαιδευτικών Κέντρων των εν λόγω χειριστών.

14.Το γεγονός ότι με την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Κράτους.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Εγκρίνουμε τον παρόντα Κανονισμό δραστηριοτήτων, λειτουργίας, χορήγησης αδειών Εκπαιδευτικών Κέντρων Χειριστών Συστημάτων Μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών – ΣμηΕΑ, αδειοδότησης Χειριστών ΣμηΕΑ καθώς και κάθε άλλης συναφούς δραστηριότητας, ως εξής:

Άρθρο 1 Ορισμός

Σύστημα μη Επανδρωμένου Αεροσκάφους – ΣμηΕΑ (Unmanned Aircraft System- UAS) ορίζεται το μη επανδρωμένο αεροσκάφος (UA) μαζί με όλο τον σχετικό εξοπλισμό που αφορά στην υποστήριξη αυτού (σταθμός ελέγχου, δυνατότητες σύνδεσης δεδομένων και τηλεχειρισμού, εξοπλισμός πλοήγησης κλπ.) ο οποίος είναι απαραίτητος για την λειτουργία του μη επανδρωμένου αεροσκάφους. Τα ΣμηΕΑ είναι είτε ελεύθερα (free UAS) ή είναι δυνατόν να είναι προσδεδεμένα (tethered UAS) σε σταθερές ή κινητές βάσεις. Στην κατηγορία των συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών - ΣμηΕΑ (Unmanned Aircraft System – UAS) περιλαμβάνονται και τα τηλεχειριζόμενα αεροσκάφη (Remotely – Piloted Aircraft RPA) και τα τηλεχειριζόμενα Συστήματα Αεροσκαφών (Remotely-Piloted Aircraft Systems RPAS), καθώς και τα αυτόνομα αεροσκάφη (autonomous aircraft).

Άρθρο 2: Άδειες χειριστών ΣμηΕΑ

Οι άδειες των χειριστών ΣμηΕΑ εκδίδονται για τις παρακάτω κατηγορίες και ανάλογα τη μέγιστη μάζα απογείωσης (Maximum Take Off Mass) του ΣμηΕΑ, ως εξής:

Κατηγορίες Αδειών Χειριστών

ΜΤΟΜ ΣμηΕΑ	Κατηγορία
Μέχρι 1 kg (<1)	UAS Pilot A
Από 1 kg (= \geq 1kg) μέχρι 4 kgs (<4)	UAS Pilot B
Από 4kgs (= \geq 4kgs) μέχρι 25 kgs (<25)	UAS Pilot C
Από 25 kgs (= \geq 25kgs) μέχρι 150 kgs (<150)	UAS Pilot D
Από 150 kgs (= \geq 150) και άνω (Κανονισμός EASA)	UAS Pilot E

Οι υποψήφιοι χειριστές ΣμηΕΑ για την κατηγορία UAS Pilot E (που αφορά χειρισμό ΣμηΕΑ με μέγιστη μάζα απογείωσης 150 κιλά και άνω), αδειοδοτούνται σύμφωνα με τις διαδικασίες που τίθενται στον βασικό Κανονισμό του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την ασφάλεια της αεροπορίας (EASA).

Χειριστής ΣμηΕΑ μπορεί να κατέχει τις παρακάτω ειδικότητες:

- Εξεταστής χειριστών ΣμηΕΑ
- Εκπαιδευτής χειριστών ΣμηΕΑ
- Εξωτερικός πιλότος (External Pilot)
- Εσωτερικός πιλότος (Internal Pilot)
- Ειδικότητα πτήσεων σε απόσταση με επέκταση οπτικής επαφής (Extended Visual Line of Sight-EVLOS)
- Ειδικότητα πτήσεων σε απόσταση πέραν οπτικής επαφής (Beyond Visual Line of Sight – BVLOS)
- Ειδικότητα εναερίων εργασιών
- Ειδικότητα νυχτερινών πτήσεων
- Ειδικότητα πτήσεων πάνω από συγκεντρώσεις ατόμων

Στις άδειες των χειριστών μπορούν να καταχωρηθούν μία ή περισσότερες ικανότητες:

- Ικανότητα επί αεροπλάνου (Airplane)
- Ικανότητα επί ελικοπτήρου (Helicopter)
- Ικανότητα επί πολυκοπτήρου (Multi-rotor)
- Ικανότητα επί τύπου
- Ικανότητα εξειδικευμένων εργασιών

Για τον χειρισμό ΣμηΕΑ της Ειδικής και της Πιστοποιημένης κατηγορίας, όπως και για κάθε τροποποίηση των αδειών χειριστών με συμπλήρωση ειδικότητας ή ικανότητας, απαιτείται η υποβολή από τον χειριστή βεβαίωσης επιτυχούς περάτωσης σχετικού πιστοποιημένου εκπαιδευτικού προγράμματος από αδειοδοτημένο Εκπαιδευτικό Κέντρο ΣμηΕΑ ή εκμεταλλεόμενο ΣμηΕΑ.

Άρθρο 3 **Διαδικασία Χορήγησης Αδειών Χειριστών ΣμηΕΑ**

Με τον παρόντα Κανονισμό καθορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία απόκτησης άδειας χειριστή ΣμηΕΑ. Η άδεια χορηγείται από την Δ2, έπειτα από θεωρητικές και πρακτικές εξετάσεις.

1. Προϋποθέσεις για την απόκτηση άδειας χειριστή ΣμηΕΑ είναι:

- Συμπλήρωση ορίου ηλικίας δεκαοκτώ (18) ετών.
- Ικανοποιητικό επίπεδο θεωρητικών γνώσεων σε θέματα πολιτικής αεροπορίας.
- Πιστοποιητικό υγείας (Class 3 Medical Fitness) σε ισχύ, στην ειδική και πιστοποιημένη κατηγορία
- Πρακτική εξέταση (skill test) που να περιλαμβάνει την επιτυχή εκτέλεση μέχρι και τεσσάρων (4) απογειώσεων/προσγειώσεων ΣμηΕΑ, ενώπιον πιστοποιημένου εξεταστή χειριστών ΣμηΕΑ
- Πολύ καλή γνώση Αγγλικής γλώσσας επιπέδου ICAO English Proficiency Standard levels 4 ή ανώτερο για πτήσεις με ΣμηΕΑ ειδικής και πιστοποιημένης κατηγορίας.

Για την απόκτηση άδειας χειριστή ΣμηΕΑ, ο υποψήφιος υποβάλλει:

- Αντίγραφο ταυτότητας ή παρόμοιο έγγραφο
- Βεβαίωση επιτυχούς περάτωσης θεωρητικών μαθημάτων και εξετάσεων
- Αντίγραφο βιβλίου πτήσεων (log book) με τις προβλεπόμενες ώρες πρακτικής εκπαίδευσης και το έντυπο της πρακτικής εξέτασης (skill test)
- Προβλεπόμενο παράβολο
- Πιστοποιητικό υγείας (Class 3 Medical Fitness), στην ειδική και πιστοποιημένη Κατηγορία
- Βεβαίωση επιπέδου αγγλικής γλώσσας τουλάχιστο ICAO English Proficiency Standard levels 4 ή ανώτερο, στην ειδική και πιστοποιημένη κατηγορία.

2. Θεωρητική Εκπαίδευση

Ο υποψήφιος χειριστής πρέπει να λάβει θεωρητική εκπαίδευση σύμφωνα με το πρόγραμμα του αδειοδοτημένου Εκπαιδευτικού Κέντρου, στο οποίο θα εγγραφεί. Μετά το πέρας της θεωρητικής του εκπαίδευσης ο υποψήφιος μπορεί να λάβει μέρος στις θεωρητικές εξετάσεις της ΥΠΑ.

3. Θεωρητικές εξετάσεις ΥΠΑ

Οι θεωρητικές εξετάσεις χειριστών ΣμηΕΑ διενεργούνται από την ΣΠΟΑ, με βάση γνωστό ερωτηματολόγιο πολλαπλών επιλογών, που καλύπτει το σύνολο της διδακτέας ύλης. Προκειμένου ο υποψήφιος να λάβει μέρος στις εξετάσεις, πρέπει το εκπαιδευτικό του κέντρο να συμπληρώσει και να υποβάλει στην ΥΠΑ/Δ2 βεβαίωση επιτυχούς περάτωσης της θεωρητικής εκπαίδευσης, ώστε να του επιτραπεί να λάβει μέρος στις εξετάσεις.

Ο εξεταζόμενος μπορεί να επιλέξει αν το ερωτηματολόγιο θα είναι στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα. Επιτυχόντες στις θεωρητικές εξετάσεις θεωρούνται όσοι

συγκεντρώσουν βαθμολογία 75% κατ' ελάχιστον. Σε περίπτωση αποτυχίας ή αποχής, ο υποψήφιος μπορεί να λάβει μέρος στις εξετάσεις της επόμενης εξεταστικής περιόδου. Τα αποτελέσματα των θεωρητικών εξετάσεων διαρκούν δύο (2) έτη από την ημερομηνία έκδοσής τους.

Οι κάτοχοι άδειας χειριστή ΥΠΑΜ ή άδειας χειριστή κατά EASA ή όσοι έχουν πετύχει στις θεωρητικές εξετάσεις των ανωτέρω αδειών εξαιρούνται από τις εξετάσεις των θεωρητικών μαθημάτων.

4. Πρακτική εκπαίδευση

Ο υποψήφιος χειριστής ΣμηΕΑ πρέπει να λάβει πρακτική εκπαίδευση, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης του Εκπαιδευτικού του Κέντρου και ανάλογα την κατηγορία άδειας, ως εξής:

UAS Pilot A	τρεις (3)	ώρες πτήσης και πρακτική εξέταση
UAS Pilot B	επτά (7)	ώρες πτήσης και πρακτική εξέταση
UAS Pilot C	δώδεκα (12)	ώρες πτήσης και πρακτική εξέταση
UAS Pilot D	δεκαοκτώ (18)	ώρες πτήσης και πρακτική εξέταση

Για κάθε επόμενη (ανώτερη) κατηγορία που αποκτά ο χειριστής ΣμηΕΑ απαιτείται πρακτική εκπαίδευση **τεσσάρων (4) ωρών πτήσης και πρακτική εξέταση** ενώ απαιτείται μόνο πρακτική εξέταση για τον επιπλέον χειρισμό μικρότερης κατηγορίας ΣμηΕΑ.

Η πρακτική εμπειρία αποκτάται σε ΣμηΕΑ με μονό ή διπλό χειρισμό ή σε συνθετικά εκπαιδευτικά μέσα (εξομοιωτές πτήσης), υπό την καθοδήγηση και επίβλεψη εκπαιδευτή ΣμηΕΑ και μπορεί να περιλαμβάνει:

- Αναγνώριση και διαχείριση κινδύνων
- Προετοιμασία πτήσης, χειρισμοί προ-πτήσεως, επιθεώρηση και εξυπηρέτηση του μη-επανδρωμένου αεροσκάφους και του σταθμού εδάφους, ανεφοδιασμός, έλεγχοι επικοινωνιών και επιβεβαίωση λειτουργιών, διαμόρφωση, φόρτωση και επιβεβαίωση πληροφοριών σχεδίου πτήσης, διασφάλιση αδειών από υπηρεσίες ελέγχου εναερίου κυκλοφορίας
- Λειτουργίες και κινήσεις εδάφους, όπου έχει εφαρμογή, πρόληψη και αποφυγή συγκρούσεων σε συνεργασία με παρατηρητή και επικοινωνιών
- Οπτικός έλεγχος μη-επανδρωμένου αεροσκάφους
- Επαναφορά από πτήση υπερβολικά χαμηλών ταχυτήτων, υπερβολικό βαθμό καθόδου, αποφυγή περιδίνησης
- Επαναφορά από ασυνήθιστες στάσεις με βοήθεια οργάνων ή κάμερας πτήσης
- Απογειώσεις και προσγειώσεις χωρίς και με άνεμο
- Διαδικασίες ναυτιλίας με όλα τα μέσα που διατίθενται και αλλαγές σχεδίου εν πτήση, απώλεια επικοινωνιών (C2 link failure)
- Αναγνώριση επικίνδυνων καιρικών φαινομένων και αποφυγή αυτών
- Μη-κανονικές διαδικασίες και διαδικασίες ανάγκης συμπεριλαμβανομένων εξομοιούμενων κρατήσεων κινητήρα, απώλειας ηλεκτρικής ισχύος, δυσλειτουργίας λογισμικού, απώλειας C2 link, απώλειας επικοινωνιών, βλάβες άλλων συστημάτων
- Για ελικόπτερα, μη-κανονικές διαδικασίες και διαδικασίες ανάγκης συμπεριλαμβανομένων αυτοπεριστροφής, απώλειας στήριξης πτερυγίου στροφείου, χαμηλές στροφές στροφείου, αναγκαστική προσγείωση, επιχειρήσεις σε κεκλιμένο επίπεδο, απογείωση μέγιστης ισχύος, προσέγγιση με μεγάλη γωνία, απογείωση / προσγείωση με τροχοδρόμηση
- Συμμόρφωση με περιορισμούς εναερίου χώρου, οριζόντιος και κάθετος περιορισμός, συμμόρφωση με οδηγίες ΕΕΚ
- Για ελικόπτερα, αιώρηση, μετάπτωση σε πτήση και αντίθετα.

Το ποσοστό πρακτικής εμπειρίας που μπορεί να αποκτηθεί σε συνθετικό εκπαιδευτικό μέσο (εξομοιωτή), δεν πρέπει να υπερβαίνει το 70% του συνολικού απαιτούμενου χρόνου.

5. Πρώτη πτήση μόνος (solo)

Ο εκπαιδευτής αποφασίζει τον αριθμό των ωρών της πρακτικής εκπαίδευσης που πρέπει να συμπληρώσει ο εκπαιδευόμενος για να μπορέσει να πραγματοποιήσει την πρώτη πτήση ΣμηΕΑ μόνος (solo).

6. Πρακτική εν πτήσει εξέταση

Πρακτική εν πτήσει εξέταση έχει το δικαίωμα να αιτηθεί ο υποψήφιος που έχει:

- Περαιώσει τις θεωρητικές εξετάσεις με επιτυχία
- Περαιώσει την πρακτική του εκπαίδευση
- Εξουσιοδότηση από το Εκπαιδευτικό του Κέντρο, εγγεγραμμένη στο ατομικό βιβλίο πτήσεων
- Πιστοποιητικό υγείας εν ισχύ και βεβαίωση αγγλικής γλώσσας τουλάχιστο ICAO English Proficiency Standard levels 4 ή ανώτερο (για τις κατηγορίες που απαιτείται).

Ο εξεταζόμενος μπορεί να επιλέξει εξεταστή από τον πίνακα εξεταστών της ΥΠΑ. Πριν την έναρξη της εξέτασης, ο εξεταστής ελέγχει λεπτομερώς:

- Την ταυτότητα του εξεταζόμενου
- Το πιστοποιητικό υγείας και τη βεβαίωση αγγλικής γλώσσας του εξεταζόμενου (για τις κατηγορίες που απαιτείται)
- Την βεβαίωση της ΥΠΑ ότι έχει περαιώσει με επιτυχία τις θεωρητικές εξετάσεις
- Το ατομικό βιβλίο πτήσεων για: α) τις ώρες της εκπαίδευσης β) τις εξουσιοδοτήσεις –εγγραφές του εκπαιδευτή και του Εκπαιδευτικού Κέντρου γ) την εξουσιοδότηση του Εκπαιδευτικού Κέντρου για την πρακτική εν πτήσει εξέταση.

Κατά τη διάρκεια της εξέτασης επιδεικνύονται τα εξής:

- Τεχνική γνώση του μη-επανδρωμένου αεροσκάφους και του συστήματος υποστήριξής του
- Προετοιμασία πτήσης / σωστή επιλογή χώρου / συνθηκών πτήσης
- Αναγνώριση και διαχείριση κινδύνων και λαθών
- Χειρισμός σε κανονικές καταστάσεις μέσα στα λειτουργικά όρια του μη-επανδρωμένου αεροσκάφους και των περιορισμών που επιβάλλονται από τη νομοθεσία
- Ομαλή και ακριβής πραγματοποίηση όλων των ελιγμών
- Επίδειξη ορθής κρίσης σε αεροπορικό περιβάλλον
- Εφαρμογή των γνώσεων που έχει αποκτήσει
- Διατήρηση ελέγχου καθ' όλη τη διάρκεια πτήσης και σε όλες τις καταστάσεις
- Χειρισμοί σε μη-κανονικές καταστάσεις συμπεριλαμβανομένων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Μετά το πέρας της εξέτασης, ο εξεταστής ανακοινώνει το αποτέλεσμα στον εξεταζόμενο και συμπληρώνει το έντυπο βάσει του οποίου η ΥΠΑ/Δ2 θα εκδώσει την άδεια χειριστή ΣμηΕΑ.

Το Εκπαιδευτικό Κέντρο καταρτίζει το φάκελο του χειριστή που πρέπει να περιέχει: α) αντίγραφο ταυτότητας ή αντίστοιχου εγγράφου β) αντίγραφο πιστοποιητικού υγείας και

βεβαίωση αγγλικής γλώσσας (για τις κατηγορίες που απαιτείται) γ) βεβαίωση αποτελεσμάτων θεωρητικών μαθημάτων δ) ώρες από το ατομικό βιβλίο πτήσεων ε) έντυπο πρακτικής εξέτασης και τον οποίο υποβάλει στην ΥΠΑ/Δ2, προς αδειοδότηση, ο υποψήφιος χειριστής.

7. Αποτυχημένη πρακτική εξέταση

Στην περίπτωση αποτυχίας στην πρακτική εξέταση ο χρόνος πτήσης καταγράφεται σαν πτήση εκπαίδευσης και ο υποψήφιος πρέπει να χειρισθεί το ΣμηΕΑ περαιτέρω με εκπαιδευτή όπου θα λάβει επιπλέον εκπαίδευση στα αντικείμενα που απέτυχε. Ο εκπαιδευόμενος μπορεί να επαναλάβει την εξέταση μετά την παρέλευση δέκα (10) ημερών και αφού προσκομίσει νέο αντίγραφο του βιβλίου πτήσεων με τις επιπλέον ώρες πρακτικής εκπαίδευσής του στο ΣμηΕΑ και την σχετική εξουσιοδότηση του Εκπαιδευτικού Κέντρου.

8. Ισχύς άδειας χειριστή ΣμηΕΑ

Η άδεια χειριστή ΣμηΕΑ ανανεώνεται κάθε τρία (3) έτη και ισχύει μόνο όταν συνοδεύεται από πιστοποιητικό υγείας και βεβαίωση αγγλικής γλώσσας σε ισχύ (για τις κατηγορίες που απαιτείται). Για την ανανέωση απαιτείται ο χειριστής τα τελευταία τρία (3) έτη να έχει πραγματοποιήσει τουλάχιστο δέκα (10) ώρες πτήσης ΣμηΕΑ, που να έχουν βεβαιωθεί από εκμεταλλεόμενο ΣμηΕΑ. Η ανανέωση άδειας χειριστή ΣμηΕΑ γίνεται από την ΥΠΑ/Δ2 με προσκόμιση αντιγράφου του ατομικού βιβλίου πτήσεων. Εάν ο χειριστής δεν πληροί τις ανωτέρω προϋποθέσεις, απαιτείται πρακτική εν πτήση εξέταση από εγκεκριμένο εξεταστή.

9. Αναστολή αδειας χειριστή ΣμηΕΑ

Η άδεια χειριστή ΣμηΕΑ μπορεί να ανασταλεί ή να ανακληθεί:

- όταν ο κάτοχος δεν κατέχει πιστοποιητικό υγείας και βεβαίωση αγγλικών σε ισχύ (στις κατηγορίες που απαιτείται)
- όταν ο κάτοχος εμπλακεί σε ατύχημα ως χειριστής
- μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητή της ΥΠΑ.

Άρθρο 4

Ειδικότητα Εκπαιδευτή χειριστών ΣμηΕΑ

1. Ο υποψήφιος εκπαιδευτής χειριστών ΣμηΕΑ πρέπει να έχει:
 - πτητική πείρα τουλάχιστον ογδόντα (80) ωρών πτήσης ως χειριστής ΣμηΕΑ της ανάλογης κατηγορίας.

2. Διαδικασία απόκτησης ειδικότητας εκπαιδευτή.

Ο υποψήφιος εκπαιδευτής χειριστών ΣμηΕΑ παρακολουθεί πιστοποιημένο πρόγραμμα εκπαίδευσης Εκπαιδευτών χειριστών ΣμηΕΑ που εκπονεί το Εκπαιδευτικό Κέντρο ΣμηΕΑ και υποβάλει προς έγκριση στην ΥΠΑ/Δ2. Το εν λόγω πρόγραμμα θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να περιλαμβάνει α) αρχές διδασκαλίας χειρισμού ΣμηΕΑ όπως τεχνικές μάθησης, αρχές σχεδιασμού διδασκαλίας ΣμηΕΑ, αρχές κοινωνικής ψυχολογίας, χρήση εκπαιδευτικών βοηθημάτων, αξιολόγηση λαθών μαθητευομένων, αρμοδιότητες – ευθύνες εκπαιδευτών β) διαχείριση ρίσκου, ομαδική εργασία, διαδικασίες λήψης αποφάσεων, διοίκηση ανθρώπινων πόρων και αντιμετώπιση εκτάκτων περιστάσεων.

- θεωρητική εκπαίδευση 20 ώρες
- πρακτική εκπαίδευση 10 ώρες πτήσης

- πρακτική εν πτήση εξέταση με εξουσιοδοτημένο εξεταστή χειριστών ΣμηΕΑ (που έχει ανανεώσει τουλάχιστο μια φορά την άδεια εξεταστή).

3. Η ειδικότητα εκπαιδευτή χειριστών ΣμηΕΑ ισχύει για τρία (3) έτη, εφόσον η άδεια χειριστή ΣμηΕΑ είναι σε ισχύ και ο εκπαιδευτής δεν εμπλακεί σε ατύχημα με ΣμηΕΑ. Η ΥΠΑ τηρεί μητρώο εκπαιδευτών χειριστών ΣμηΕΑ που είναι στην διάθεση του κάθε ενδιαφερόμενου.

4. Δικαιώματα εκπαιδευτή πτήσεων ΣμηΕΑ

Ο εκπαιδευτής χειριστών ΣμηΕΑ έχει το δικαίωμα να παρέχει το σύνολο της πτητικής εκπαίδευσης χειριστών στην κατηγορία ΣμηΕΑ που είναι αξιολογημένος σε εγκεκριμένο εκπαιδευτικό κέντρο.

5. Υποχρεώσεις εκπαιδευτών

Ο εκπαιδευτής χειριστών ΣμηΕΑ έχει την υποχρέωση:

- να παρέχει ενημέρωση στον εκπαιδευόμενο πριν από κάθε πτήση για τις ασκήσεις που θα ακολουθήσουν
- να παρέχει ενημέρωση μετά την πτήση κάνοντας ανάλυση των λαθών που έγιναν
- να ενημερώνει την ατομική καρτέλα του εκπαιδευόμενου
- να ενημερώνει τον διευθυντή του εκπαιδευτικού κέντρου.

6. Προϋποθέσεις ανανέωσης ειδικότητας εκπαιδευτή χειριστών ΣμηΕΑ

Η ανανέωση της ειδικότητας εκπαιδευτή χειριστών ΣμηΕΑ λαμβάνει χώρα κατόπιν αίτησης ενδιαφερομένου προς την ΥΠΑ/Δ2 και προϋποθέτει τουλάχιστον τριάντα (30) ώρες παροχής πρακτικής εκπαίδευσης σε εγκεκριμένο εκπαιδευτικό κέντρο ΣμηΕΑ από την τελευταία ανανέωση.

Άρθρο 5

Ειδικότητα Εξεταστή χειριστών ΣμηΕΑ

1. Ο εξεταστής χειριστών ΣμηΕΑ είναι συνεργάτης της ΥΠΑ και έχει επιλεγεί ώστε να διενεργεί τις εξετάσεις των υποψηφίων χειριστών ΣμηΕΑ προς απόκτηση αδειάς, στην κατηγορία ΣμηΕΑ που είναι αξιολογημένος από την ΥΠΑ/Δ2. Ο εξεταστής είναι αυτός που ελέγχει το σύνολο των γνώσεων του εκπαιδευόμενου ενώ δεν επιτρέπεται να εξετάσει εκπαιδευόμενο στον οποίο έχει ο ίδιος προσφέρει εκπαίδευση.

2. Προαπαιτούμενα απόκτησης ειδικότητας εξεταστή.

Ο εξεταστής πρέπει να έχει τουλάχιστο εξήντα (60) ώρες παροχής πρακτικής εκπαίδευσης σε Εκπαιδευτικό Κέντρο ΣμηΕΑ και να μην έχει εμπλακεί σε ατύχημα.

3. Διαδικασία απόκτησης ειδικότητας εξεταστή χειριστών ΣμηΕΑ

Η ειδικότητα του εξεταστή χειριστών ΣμηΕΑ απονέμεται από την ΥΠΑ/Δ2 κατόπιν αίτησης του ενδιαφερομένου και αφού αξιολογηθεί με μοναδικό σκοπό την κάλυψη των εξεταστικών αναγκών της ΥΠΑ. Η ΥΠΑ/Δ2 τηρεί μητρώο εξεταστών ΣμηΕΑ που είναι στην διάθεση κάθε ενδιαφερομένου.

4. Ισχύς ειδικότητα εξεταστή χειριστών ΣμηΕΑ και ανανέωση αυτής.

Η ειδικότητα εξεταστή χειριστών ΣμηΕΑ έχει τριετή (3) διάρκεια. Η ανανέωση της ειδικότητας εξεταστή εκδίδεται από την ΥΠΑ/Δ2 με βάση την αξιολόγηση της δραστηριότητάς του κατά την προηγούμενη τριετία.

Άρθρο 6 **Εκπαιδευτικά Κέντρα ΣμηΕΑ**

1. Γενικά

Το Εκπαιδευτικό Κέντρο ΣμηΕΑ είναι εκπαιδευτικός φορέας που έχει σαν αποστολή να παρέχει την εκπαίδευση για την απόκτηση άδειας χειριστή ΣμηΕΑ.

Το Εκπαιδευτικό Κέντρο ΣμηΕΑ:

- παρέχει εκπαίδευση μόνο στους μαθητές που είναι εγγεγραμμένοι σε αυτό
- παρέχει την θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση
- λειτουργεί με εγκεκριμένο από την ΥΠΑ/Δ2 εκπαιδευτικό πρόγραμμα
- παρέχει εκπαίδευση μόνο στις κατηγορίες ΣμηΕΑ που έχει λάβει την άδεια
- έχει την ευθύνη της συμπλήρωσης κάθε είδους εγγράφου που αφορούν τον εκπαιδευόμενο και απευθύνεται στην ΥΠΑ.

Εκπαιδευτικά Κέντρα ΣμηΕΑ μπορούν να ιδρύσουν και να λειτουργήσουν φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα και εκμεταλλεόμενοι ΣμηΕΑ.

2. Άδεια Εκπαιδευτικού Κέντρου ΣμηΕΑ

Προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να λάβει άδεια λειτουργίας Εκπαιδευτικού Κέντρου ΣμηΕΑ θα πρέπει να καταθέσει αίτηση στην ΥΠΑ/Δ2, συνοδευόμενη με τον Κανονισμό Λειτουργίας και το οργανόγραμμα, που είναι αρμόδια να διαχειρισθεί το αίτημά του και να εκδώσει την άδεια λειτουργίας του Εκπαιδευτικού Κέντρου. Η ΥΠΑ/Δ2 διατηρεί αρχεία με τα αδειοδοτημένα Εκπαιδευτικά Κέντρα ΣμηΕΑ.

3. Έκδοση άδειας λειτουργίας Εκπαιδευτικού Κέντρου ΣμηΕΑ

Η αρχική άδεια λειτουργίας του Εκπαιδευτικού Κέντρου ΣμηΕΑ εκδίδεται για ένα (1) έτος, κατόπιν επιθεώρησης του Εκπαιδευτικού Κέντρου ΣμηΕΑ (εγκαταστάσεις και ΣμηΕΑ) από κλιμάκιο της Δ2.

4. Ανανέωση άδειας λειτουργίας Εκπαιδευτικού Κέντρου ΣμηΕΑ

Η άδεια λειτουργίας του Εκπαιδευτικού Κέντρου ανανεώνεται με αίτηση του ενδιαφερομένου, μετά από επανέλεγχο από την ΥΠΑ/Δ2 και έχει διάρκεια τριών (3) ετών.

5. Αναστολή άδειας λειτουργίας Εκπαιδευτικού Κέντρου ΣμηΕΑ

Η ΥΠΑ/Δ2 έχει την δυνατότητα να προβεί σε έκτακτους ελέγχους ώστε να διαπιστώσει την καλή λειτουργία του Εκπαιδευτικού Κέντρου (εγκαταστάσεις και ΣμηΕΑ). Η ΥΠΑ δύναται να αναστείλει ή και να άρει την άδεια λειτουργίας του Εκπαιδευτικού Κέντρου ΣμηΕΑ μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητή της.

6. Προσωπικό Εκπαιδευτικού Κέντρου ΣμηΕΑ

Προϊστάμενος του Εκπαιδευτικού Κέντρου είναι ο διευθυντής του Εκπαιδευτικού Κέντρου ΣμηΕΑ ο οποίος έχει την συνολική ευθύνη έναντι της ΥΠΑ και του νόμου.

7. Διευθυντής Εκπαιδευτικού Κέντρου ΣμηΕΑ

Ο Διευθυντής του Εκπαιδευτικού Κέντρου:

- πρέπει να είναι απόφοιτος τουλάχιστο λυκείου ή αντίστοιχης σχολής

Ο Διευθυντής του Εκπαιδευτικού Κέντρου μπορεί να αναλάβει ταυτόχρονα τα καθήκοντα του:

- εκπαιδευτή θεωρητικής εκπαίδευσης, εφόσον έχει τα απαραίτητα προσόντα.

- εκπαιδευτή πτήσεων, εφόσον έχει τα απαραίτητα προσόντα.
- μηχανικού εφόσον έχει τα απαραίτητα προσόντα.

Ο Διευθυντής του Εκπαιδευτικού Κέντρου είναι υπεύθυνος για την:

- αρτιότητα και ποιότητα της εκπαίδευσης
- ασφάλεια των εκπαιδευτικών πτήσεων
- πτητική κατάσταση των ΣμηΕΑ του Εκπαιδευτικού Κέντρου
- διαχείριση και φύλαξη των αρχείων.

8. Εκπαιδευτές Εκπαιδευτικού Κέντρου

- Το Εκπαιδευτικό Κέντρο τοποθετεί υπεύθυνους εκπαίδευσης που θα αναφέρονται στον διευθυντή του Εκπαιδευτικού Κέντρου
- Το Εκπαιδευτικό Κέντρο επιλέγει τους εκπαιδευτές που θα διδάξουν στο κάθε αντικείμενο των θεωρητικών μαθημάτων.

9. Υπεύθυνος μηχανικός

Το Εκπαιδευτικό Κέντρο έχει υποχρέωση να τοποθετήσει υπεύθυνο μηχανικό που θα αναφέρεται στον διευθυντή. Ο υπεύθυνος μηχανικός πρέπει να είναι κάτοχος πτυχίου μηχανικού ή ανάλογου πτυχίου και να έχει περατώσει επιτυχώς εκπαιδευτικό πρόγραμμα τεχνικής υποστήριξης στο/α ΣμηΕΑ του Εκπαιδευτικού Κέντρου (υποβάλλεται προς έγκριση στην ΥΠΑ/Δ2 κατά την αδειοδότηση του Εκπαιδευτικού Κέντρου ΣμηΕΑ).

Αρμοδιότητες – καθήκοντα υπεύθυνου μηχανικού:

- η καλή κατάσταση των ΣμηΕΑ του Εκπαιδευτικού Κέντρου και η πτητική ικανότητα αυτών
- ο έλεγχος και η συντήρηση των ΣμηΕΑ σύμφωνα με το εγχειρίδιο κατασκευής τους
- υπογραφή των ελέγχων που καταγράφονται στο βιβλίο συντηρήσεων του εκάστοτε ΣμηΕΑ.

10. Εγκαταστάσεις Εκπαιδευτικού Κέντρου

Το Εκπαιδευτικό Κέντρο πρέπει να διαθέτει:

- γραμματεία και οργανωμένη γραμματειακή υποστήριξη
- κατάλληλους, επαρκείς και ασφαλείς χώρους για θεωρητικά μαθήματα.

Οι χώροι του Εκπαιδευτικού Κέντρου μπορεί να είναι ιδιόκτητοι, μισθωμένοι ή νομίμως παραχωρημένοι. Το Εκπαιδευτικό Κέντρο πρέπει να είναι κατάλληλα εξοπλισμένο και οι αίθουσες διδασκαλίας να έχουν σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα.

11. Πτητικά μέσα

Το Εκπαιδευτικό Κέντρο πρέπει να διαθέτει για την πτητική εκπαίδευση τουλάχιστον ένα (1) ΣμηΕΑ, που έχει κατηγοριοποιηθεί και έχει λάβει όλα τα απαιτούμενα πιστοποιητικά, βάσει του Κανονισμού – γενικού πλαισίου πτήσεων ΣμηΕΑ. Το Εκπαιδευτικό Κέντρο δεν μπορεί να παρέχει εκπαίδευση με ΣμηΕΑ που δεν περιλαμβάνονται στην άδειά του.

12. Ασφάλιση

Το Εκπαιδευτικό Κέντρο πρέπει να ασφαλίσει το/τα ΣμηΕΑ που έχει εντάξει στην άδειά του για ζημιές έναντι τρίτων και ειδικότερα έναντι υλικών ζημιών τρίτων έως 150.000 ευρώ και για σωματικές βλάβες έως 1.000.000 ευρώ.

13. Θεωρητική εκπαίδευση

Η θεωρητική εκπαίδευση έχει συνολική διάρκεια το λιγότερο πενήντα (50) ώρες.

Το πρόγραμμα θεωρητικής εκπαίδευσης περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω αντικείμενα:

- Νομοθεσία πολιτικής αεροπορίας – Νομοθεσία ΣμηΕΑ 5 ώρες
- Κανόνες εναερίου κυκλοφορίας 5 ώρες
- Βασική αεροπορική μετεωρολογία 5 ώρες
- Αεροναυτιλία 8 ώρες
- Ανθρώπινες δυνατότητες 8 ώρες
- Αεροδυναμική πτήσης 6 ώρες
- Επικοινωνίες 6 ώρες
- Τεχνικές γνώσεις ΣμηΕΑ 7 ώρες.

Μετά το τέλος της θεωρητικής εκπαίδευσης, το Εκπαιδευτικό Κέντρο εκδίδει σχετική ατομική βεβαίωση, αντίγραφο της οποίας δίδει στον εκπαιδευόμενο, υποβάλλει δε στην ΥΠΑ/Δ2 βεβαίωση συνολικής κατάστασης μαθητών που έχουν περατώσει την θεωρητική τους εκπαίδευση και προτίθενται να λάβουν μέρος στις γραπτές εξετάσεις που διενεργούνται από την ΥΠΑ/ΣΠΟΑ.

Η βεβαίωση ισχύει για δύο έτη μέσα στα οποία ο υποψήφιος πρέπει να έχει δώσει εξετάσεις και να έχει περάσει όλα τα μαθήματα.

14. Θεωρητικές εξετάσεις

Οι θεωρητικές εξετάσεις χειριστών ΣμηΕΑ διενεργούνται από την ΣΠΟΑ η οποία καθορίζει τις εξεταστικές περιόδους. Σε περίπτωση αποτυχίας ή αποχής, οι υποψήφιοι μπορούν να λάβουν μέρος στις εξετάσεις επόμενης εξεταστικής περιόδου υποβάλλοντας εκ νέου σχετική αίτηση στην ΣΠΟΑ.

15. Θεωρητικό και πτητικό πρόγραμμα εκπαίδευσης

Το κάθε εκπαιδευτικό κέντρο πρέπει να εκπονήσει πρόγραμμα πτητικής εκπαίδευσης για κάθε κατηγορία ΣμηΕΑ για την οποία έχει αδειοδοτηθεί. Η διάρκεια και το περιεχόμενο της πτητικής εκπαίδευσης, ανάλογα την κατηγορία που έχει αδειοδοτηθεί, περιγράφεται λεπτομερώς στο άρθρο 3, παρ. 4 του παρόντος Κανονισμού. Το θεωρητικό και πτητικό πρόγραμμα εκπαίδευσης όπως και κάθε εκπαιδευτική σειρά του Εκπαιδευτικού Κέντρου ΣμηΕΑ υποβάλλονται προς έγκριση στην ΥΠΑ/Δ2.

16. Φάκελος εκπαιδευόμενου

Το εκπαιδευτικό κέντρο με την εγγραφή νέου μαθητή έχει την υποχρέωση να ανοίξει φάκελο εκπαιδευόμενου. Ο εν λόγω φάκελος πρέπει σταδιακά να συμπληρώνεται και στο τέλος της εκπαίδευσής του να περιέχει:

- την αίτηση εγγραφής του εκπαιδευόμενου συμπληρωμένη
- αντίγραφο πιστοποιητικού υγείας και βεβαίωσης αγγλικής γλώσσας (όταν απαιτείται)
- φύλο προόδου εκπαιδευόμενου
- κατηγορία ΣμηΕΑ στην οποία εκπαιδεύτηκε ο μαθητής
- ημερομηνία έναρξης και ολοκλήρωσης της εκπαίδευσης
- αντίγραφα αποτελεσμάτων εξετάσεων
- κάθε άλλο έγγραφο της προόδου του εκπαιδευόμενου που κρίνεται από τον διευθυντή του εκπαιδευτικού κέντρου ότι πρέπει να κρατηθεί.

Ο φάκελος εκπαίδευσης πρέπει να διατηρηθεί στα αρχεία του εκπαιδευτικού κέντρου για τρία (3) έτη μετά την ημερομηνία του τελευταίου εγγράφου.

17. Μετεγγραφές εκπαιδευομένων

Δεν επιτρέπεται να γίνει μετεγγραφή εκπαιδευόμενου στο μέσον της θεωρητικής εκπαίδευσης. Η μετεγγραφή εκπαιδευόμενου από ένα εκπαιδευτικό κέντρο σε ένα άλλο επιτρέπεται να γίνει κατά την διάρκεια της θεωρητικής εκπαίδευσης όταν το

εκπαιδευτικό κέντρο στο οποίο έχει αρχικά εγγραφεί, παύσει να λειτουργεί ή ανασταλεί ή ανακληθεί η άδειά του από την ΥΠΑ/Δ2.

Άρθρο 7 Μεταβατικές διατάξεις

Κατά την αρχική περίοδο εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού και για να μπορέσει να ξεκινήσει η διαδικασία εφαρμογής του, η ΥΠΑ απονέμει, με απόφαση του Διευθυντή Πτητικών Προτύπων (Δ2), κατόπιν τεκμηριωμένης αξιολόγησης, άδειες περιορισμένου αριθμού εξεταστών (5-7) υποψηφίων χειριστών ΣμηΕΑ, σε υπηρετούντες στα Σώματα Ασφαλείας και στις Ένοπλες Δυνάμεις.

Επιπρόσθετα, σε περίπτωση που καταστεί αναγκαίο και κατόπιν έναρξης εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού μπορεί, με ανάλογες διαδικασίες, να απονείμει άδειες εκπαιδευτών και ελεγκτών κατασκευής ΣμηΕΑ σε υπηρετούντες των Σωμάτων Ασφαλείας και των Ενόπλων Δυνάμεων.

Άρθρο 8 Παραβάσεις – Ποινές

Οποιαδήποτε παράβαση του παρόντος Κανονισμού πρέπει να αναφέρεται στην ΥΠΑ άμεσα. Η ΥΠΑ, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του Διοικητή της, έχει το δικαίωμα να επιβάλλει στον παραβάτη την αναστολή ισχύος της άδειας χειριστή ΣμηΕΑ ή και την ανάκληση αυτής. Επίσης, δύναται να επιβάλλει στους χειριστές ΣμηΕΑ, στους εκπαιδευτές και στους εξεταστές το πρόστιμο της παρ. 1 του άρθρου 153 του Κώδικα Αεροπορικού Δικαίου όπως ισχύει και ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης.

Προ της επιβολής οιασδήποτε ποινής, ο εγκαλούμενος καλείται εγγράφως να διατυπώσει τις απόψεις του για το παράπτωμα που του αποδίδεται, εντός εύλογης προθεσμίας που ορίζεται στο έγγραφο κλήσης σε απολογία. Η επιβολή διοικητικής ποινής από την ΥΠΑ δεν απαλλάσσει τον παραβάτη από τυχόν ποινικές ευθύνες.

Άρθρο 9 Όργανα ελέγχου της ΥΠΑ

Η ΥΠΑ έχει το δικαίωμα μέσω των αρμοδίων οργάνων της να προβαίνει απροειδοποίητα σε ελέγχους τεχνικής εκμετάλλευσης και κατάστασης των ΣμηΕΑ των Εκπαιδευτικών Κέντρων. Επίσης, έκτακτοι έλεγχοι μπορεί να γίνονται στα εκπαιδευτικά κέντρα για την διαπίστωση της σωστής λειτουργίας αυτών. Τα όργανα ελέγχου της ΥΠΑ έχουν την υποχρέωση, εφόσον διαπιστώσουν παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας, των κανονισμών ή άλλες καταστάσεις που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των πτήσεων, να εισηγηθούν για την λήψη απαραίτητων διοικητικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της άμεσης απαγόρευσης πτήσεων των συγκεκριμένων ΣμηΕΑ ή και τη διακοπή λειτουργίας συγκεκριμένου εκπαιδευτικού κέντρου.

**Άρθρο 10
Ισχύς**

Ο παρών Κανονισμός τίθεται σε ισχύ από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΙΝΤΖΕΡΑΚΟΣ

Ακριβές αντίγραφο

Ο Προϊστάμενος της Κεντρικής Γραμματείας

κ.α.α.

Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ